

ЦРЖСВх № 318/22.08.2019.

НАЦИОНАЛНА СПОРТНА АКАДЕМИЯ „ВАСИЛ ЛЕВСКИ”
КАТЕДРА „МЕНИДЖМЪНТ И ИСТОРИЯ НА СПОРТА”

СТАНОВИЩЕ.

от проф. Цветко Евгениев Цветков, доктор на дисертационен труд на Емилия Величкова Витанова на тема: „Образователна политика на НСА „Васил Левски” 1942- 2012 г.” за придобиване на образователната и научна степен „Доктор” по научната специалност „Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка (вкл. Методика на лечебната физкултура)”
професионално направление 7.6. Спорт

Научен ръководител: доцент Лозан Митев, доктор

1. Биографични данни, образователно и кариерно развитие на докторантката

Емилия Витанова е родена на 25.09.1985 г. в гр. Русе. През 2004 г. завършва с отличен успех средно образование, а от 2004 до 2009 г. следва и завършва НСА „Васил Левски”, бакалавър със специалност - Учител по физическо възпитание и Треньор по тенисна корт, както и следдипломна квалификация „Спортен мениджмънт”. От 2010 г. до 2011 г. следва и завършва с отличен успех магистърска степен по „Спортен мениджмънт”.

Трудовият и стаж започва от 2009 г., с участие в проект на стажантска практика в БФВ (Българска федерация по волейбол), преминава през член на комисия по олимпийско образование на БОК; сътрудник на Историческия архив на НСА; видео оператор към БФХ (Българска федерация по хокей на трева); преподавател по физическо възпитание и спорт в Софийска гимназия по строителство, архитектура и геодезия и достига до редовен докторант към катедра МИС (Мениджмънт и история на спорта).

Няма да се спирам подробно на допълнителните форми на обучение, през които е преминала Емилия Витанова нито пък за участието и като доброволец в различни спортни състезания. Човек, който не я

познава лично, едва ли може да приеме такова разностранно обучение и толкова много участие в различни по обхват и значение спортни състезания и събития. Аз имах и имам възможността да познавам докторантката от първите и прояви в Академията до момента, когато вече сме колеги в катедра МИС и мога само да приветствам и се възхищавам за всичко, което прави и постига докторантката Емилия Витанова.

И ако излезем от телеграфните данни на Европейския формат на автобиографията на Емилия Витанова ще ни привлече снимката на едно лъчезарно момиче, което с широката си усмивка сякаш ни казва „Хора този свят е прекрасен, можем да работим и така - с обич и усмивка”. **Бих изредил още много личностни и професионални качества, които правят докторантката приета и уважавана, но за себе си имам едно определение, което я свързва преди всичко с всеотдайност, отговорност, трудолюбие, дисциплина, искреност и много, много непосредственост и човещина.**

2. Обща характеристика и структура на дисертацията

Първото впечатление за труда е неговата колосалност. Колосалност не толкова от обема и броя страници, а от изследването на една винаги актуална тема за висшето образование и висшите училища – образователната политика. И независимо, че става дума само за едно висше училище, НСА „Васил Левски” е редно да отчетем на първо място периода - от неговото създаване 1942 г. до 2012 г.; да отчетем че авторката свързва конкретното изследване и с всички фактори характерни за държавата през всеки един период - обществено-политически, икономически, културни, законовата и нормативна база, образователните стандарти на Европейския съюз.

Общият обем на дисертационния труд е 337 (триста тридесет и седем) стр., като към него е подготвено и приложение в размер на 190 (сто и деветдесет) док.

Дисертационният труд е онагледен с 3 (три) графики, 5 (пет) схеми и 50 (петдесет) таблици и учебни планове за съответните години.

Структурата на труда е изцяло съобразена с изискванията и наложеният от сектор „История на физическото възпитание” подход към историческите научни трудове. Общо разделите са 9 (девет), поставени в

следната последователност: Увод, Изграждане на образователната политика на ДВУТВ; Изграждане на нов модел на образователна политика на ВИФ 1949 - 1972 г.; Образователна политика на ВИФ „Г. Димитров” 1973-1989 г.; Образователна политика на НСА „В. Левски” 1990-2012 г.; Изводи; Използвана литература и изводи; Приложения.

Преди да се спра на всеки един от разделите, отговорно мога да заявя - този труд е напълно завършен професионално и на високо ниво и най-важното изключително ценен и полезен за практиката. И едно лично мнение, този труд, на практика надхвърля много от изискванията за научно-образователната степен „Доктор” и само някои структурни и принципни промени го делят от нивото на голям докторат.

По раздел I Увод

Съобразно и напълно уместно, в самото начало на труда е представен списък на използваните съкращения в него. Това е предизвикано както от големия по време (70 години) изследователски период, така и от спецификата на представената материя.

В Предговора са разкрити основните причини за избор на темата и изведени обективни предпоставки влияещи върху процесите за развитието на образователната спортна политиката.

Постановката на проблема и литературния обзор са разработени изчерпателно и на високо ниво, което позволява да бъде формулирана и основната цел на труда, а именно: „... изучаване историческия процес на изграждане, развитие и приложение на образователната политика съобразно периодите от развитието на Академията от създаването на ДВУТВ през 1942 г. до 2012 г.

Избраната цел е конкретизирана в 5 (пет) основни задачи като последната е изцяло иновационна: „Да се изяснят промените и устойчивите страни на образователната политика на НСА „Васил Левски”, въз основа на които да се направи оценка на тенденциите в нейното развитие при подготовката на специалисти в областта на телесната култура”.

Проучванията и изследователската работа по темата преминава през 6 (шест) основни етапа, всеки характеризирани с водещо направление и

конкретни дейности.

Методологията е адекватна на избраната докторска теза. Изброените методи са обединени в 3 (три) основни групи:

- Методи за събиране на информация;
- Методи за анали на съдържанието на документите;
- Методи за изготвяне на изследването.

Използваните общо 18 (осемнадесет) методи за научно изследване разкриват задълбочените познания на докторантката да събира, обработва и интерпретира данните. Използвани са методи характерни при исторически теми, общонаучни методи както и някои по-специфични като верификацията, таблични и графични методи за обработка, дигитална обработка, историческа реконструкция на събитията, експертна оценка.

Раздел III. Изграждане на образователна политика на ДВУТВ (Държавно висше училище за телесно възпитание).

Изключително силен раздел и ако зависеше от мен задължителен за изучаване от всички студенти, независимо дали са в НСА „Васил Левски” или в многото спортни факултети пръкнати навсякъде в България. И ако трябва да се обоснова ще използвам само една извадка, от дискусиите в Народното събрание през 1941 г. за дълбочината на идеите и ролята определена да изпълнява Висшето училище по телесно възпитание:

Висшето училище да подготвя не само учители по телесно възпитание със специализирани познания и умения в тази област, *но и учители с богата обща култура*”.

- „..... дейността на Висшето училище да бъде пряко свързана с училищната образователна степен и *а сътрудничество* с други организации, и държавни институции, които да дадат нов път на развитие на телесната култура в страната”.

В структурно отношение раздела е построен правилно и при строго спазване на историческата логика. Има два основни подраздела - образователни концепции в подготовка на специалисти по телесна култура в България до създаването на ДВУТВ и основни концепции за създаването и мисията на ДВУТВ.

Раздел IV. Изграждане на нов Модел на образователна политика на ВИФ 1949-1972 г.

Няма как да спестя добрите думи и за този раздел. И тук е спазен принципа на последователност и разглеждане на обществено културните условия като фактори за развитието на ВУФ и по-късно ВИФ. Изследователската работа е насочена основно към два подраздела. Като към първият „Предпоставки за изграждането на нов модел на образователната политика на НСА свързани с изграждането и утвърждаването на ВИФ „Г. Димитров” са разгледани въпросите за реформите във висшето образование в България 1944-1949 г.; чистка на ръководства и дейтели в спортните организации; опити за образователни реформи във ВУФ за същия период свързани с подбора и броя на студентите, реформи в учебните програми, материално-техническо осигуряване.

Във вторият подраздел „Образователна политика на ВИФ 1949-1972 г. основни теми вече са развитието на висшето образование в България; физическата култура и спорта и влиянието му върху изграждане на образователната политика на училището; създаването на управленски структури и институции за организация на учебния процес.

Раздел V. Образователна политика на ВИФ „Георги Димитров” 1973-1989 г.

Изключително силен период в развитието на Академията свързан със структурни и организационни реформи, със строителство и изграждане на нова материална база, с диференциране подготовката във Факултети - Педагогически, Треньорски, МОЛФ, Обществени проблеми, Начално военно обучение и физическо възпитание, с въвеждането на нови форми за обучение и нови специалности.

Раздел VI. Образователна политика на НСА „Васил Левски”

И тук докторантката не изневерява на своя стил и последователност при разглеждане на образователната политика на НСА „Васил Левски”. Отново е представен обществено-политическото, икономическото и културно развитие на България за периода след 1989 г., направен е анализ

на състоянието на висшето образование, анализ на състоянието на спорта. Като новост в сравнение с другите раздели е включен подраздела „Изграждане на образователен модел съобразно стандартите в Европейския съюз приети в България 1999-2012 г.

Тук се присъединявам изцяло към мнението на авторката, че изграждането на този последен модел образователна политика, се осъществява в изключително сложна и противоречива социална среда. Сътресенията във всички сфери на общественно-политическия ; живот, упадъка на спорта, неясното законодателство, материалните проблеми, демографската катастрофа, оказват своето отрицателно влияние върху процесите на формиране на нова образователна политики на НСА.

Раздел VII. Изводи

За този раздел имам едно по-специално мнение, което донякъде противоречи на утвърдените научни канони, но в същото време е много важно и много истинско. Не мога да скрия, че бях подготвен за това от едно слово на известният и най-успешен български писател през последните години, Георги Господинов. Той проповядва три водещи (за него златни песъчинки) човешки черти - вълнението, любопитството, какво не успях да науча през изминалите години. И съпричастност към всички и всичко свързано с Академията. Този раздел и целият труд на авторката ме накараха да преживея всичко това. Вълнението, че работя в един от водещите спортни университети в Европа и света и за всичко свързано с него.

Публикациите по дисертационния труд са 3 (три) от които 2 (две) самостоятелни и 1 (една) в съавторство с доц. Ан. Антонов, доктор.

Авторефератът е подготвен съобразно изискванията и коректно отразява съдържанието на дисертационния труд. Посочените приноси от докторантката са правилно определени.

Заклучение

Налице е изключително компетентно написан, завършен научно-изследователски труд. Изследването е посветено на фундаментална тема за висшите училища – образователната политика в частност, образователната

политика в НСА „В. Левски“ от неговото създаване 1942 г. до 70-годишнината му 2012 г. Дисертацията е оригинално изследване, в което докторантката показва задълбочени познания, умения да анализира значими обществени процеси и политики, последователно да търси и извлича практически решения. Налице са възможности и е задължително изследването да продължи в теоретичен и практически план до голям докторат.

Всичко това ми дава право да подкрепя и с пълна убеденост да препоръчам н уважаемото научно жури да присъди на Емилия Величкова Витанова образователната и научна степен „Доктор“ по научната специалност „Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка (вкл. Методика на лечебната физкултура)“ в професионално направление 7.6. Спорт.

11.08.2016 г.
София

Рецензент:

/проф. Цветко Цветков, доктор/

